

Justyna Majowska Wilk

**USPRAWNIANIE KOMPETENCJI
JĘZYKOWYCH DZIECI**

POMOC DYDAKTYCZNA KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI JĘZYKOWEJ

- „ó” i „u”, klasa II

Uzupełnij wyrazy, wstawiając brakujące litery

Powiedziały jask łki, że niedobre są spłki.

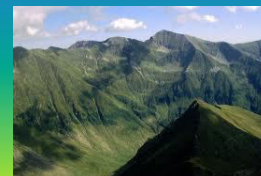
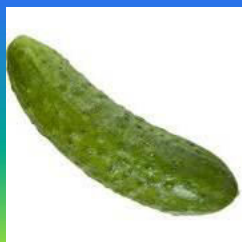
Palszek i głwka to szkolna wymwka.

Nie ma rży bez kolcw.

Żeby kzka nie skakała, toby nżki nie złamała.

Podrże kształcą.

**Podpisz każdy rysunek
wybrany wyrazem z ramki**

chór

góral

rózdźka

góry

chór

wiewiórka

żółw

król

jaskółki

Przyjrzyj się poniższym anagramom.

Jakie to słowa? Zapisz je

mkuag – _____

pakrut – _____

cduh – _____

tkuakuk – _____

urak – _____

żkauła – _____

użarw – _____

zbulka – _____

Rebusy

Rozwiąż rebusy

1.

-uje

żagl=c

~~k~~

~~życ~~

~~sło~~

t=s

la=je

2.

jas

3.

w=J

5.

t=l

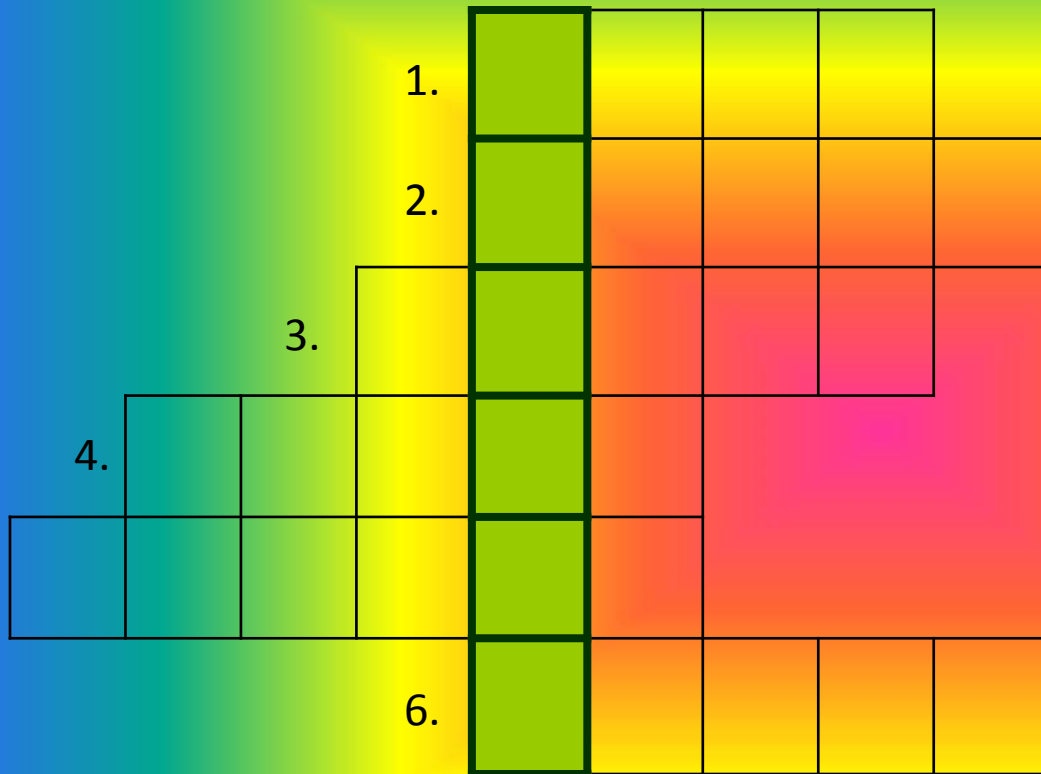
ki

4.

o = nik

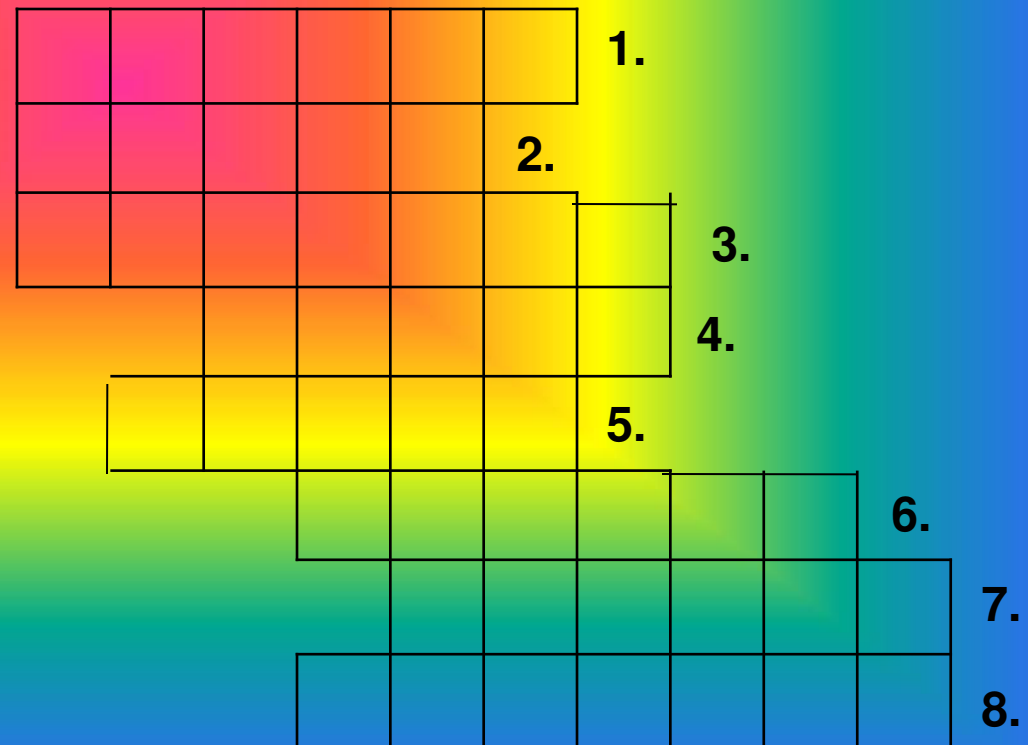
Krzyżówka

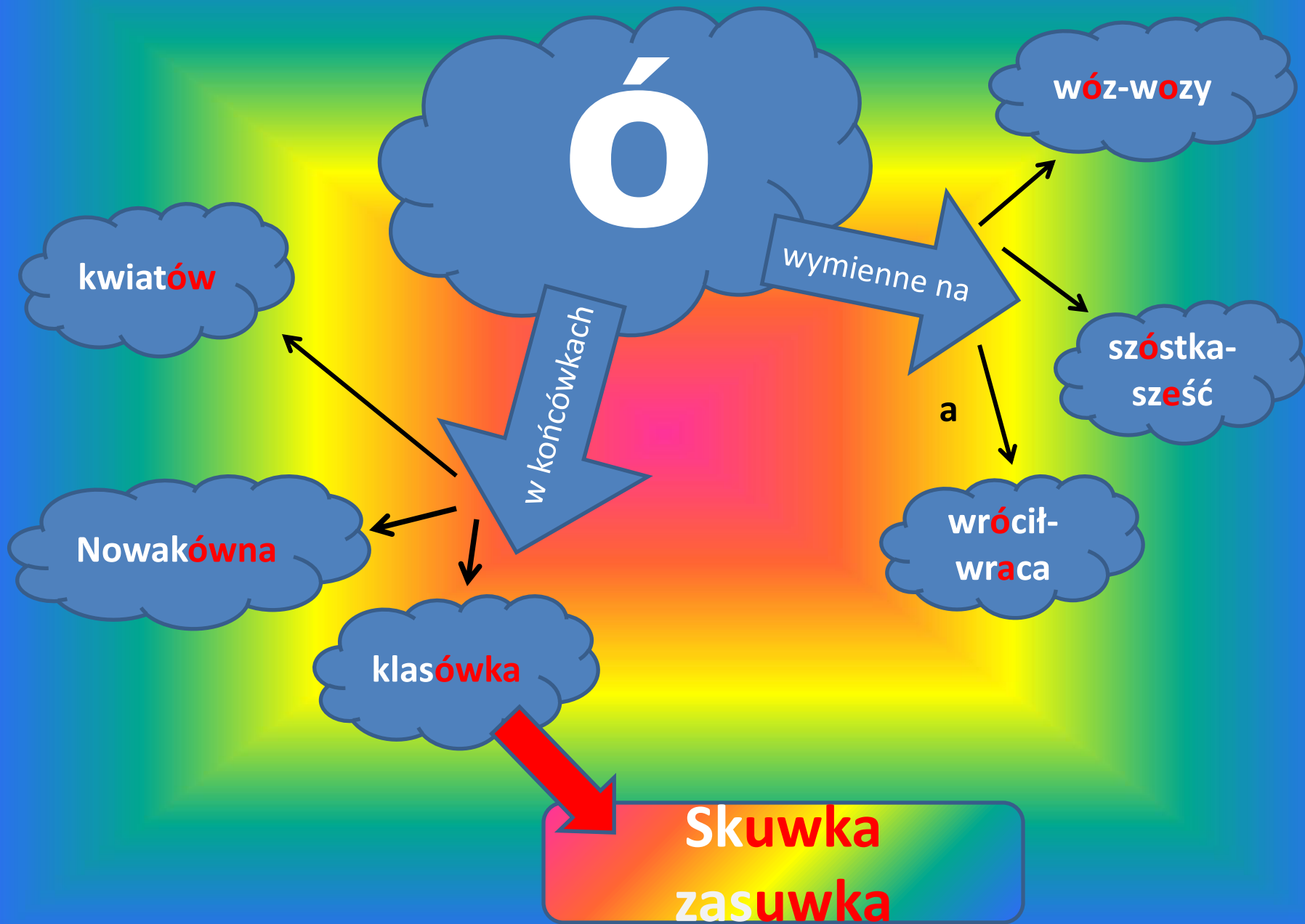
HASŁO: _____

Wpisz do diagramu właściwe odpowiedzi.
 W napisanych wyrazach dowolnym kolorem zamaluj okienka
 z literą „u”

1. Powstają po deszczu.
2. Ściera ołówek.
3. Ptak, który nie wychowuje młodych.
4. Robi się na mleku lub zakładasz go zimą.
5. Król Puszczy Białowieskiej.
6. Odrabiasz przy nim lekcje.
7. Przeciwieństwo łatwego.
8. Obowiązkowa do przeczytania w szkole

Zasady pisowni wyrazów z „ó”

POMOC DYDAKTYCZNA KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI JĘZYKOWEJ

- „ż” i „rz”, klasa II

Z podanych wyrazów w ramkach ułóż zdania.

leżą

Na

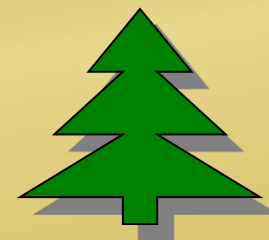
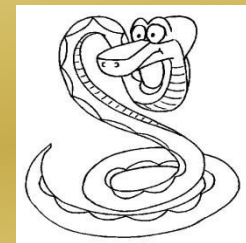
talerzu

gotowane

jarzyny.

Dopasuj wyrazy do obrazka

żaba

rzeka

grzyb

ważka

wąż

drzewo

rzodkiewka

róża

żaglówka

Rozsypanka literowa

RZ
G B E I E
N

I F Ż A N
K L I A

Rebusy

Rozwiąż rebusy

ł = ż

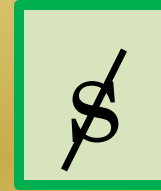
— — —

~~ł~~ = ż

ż

— — — —

n = s

s _ _ _ _ _ _ _ _

k = brz

brz _ _ _

KRZYŻÓWKA

Odczytaj wyrazy w kolorowych ramkach

4.

2.

3.

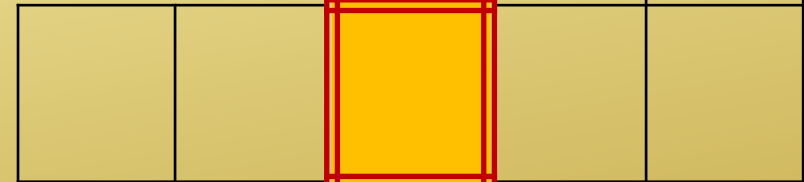

5.

1.

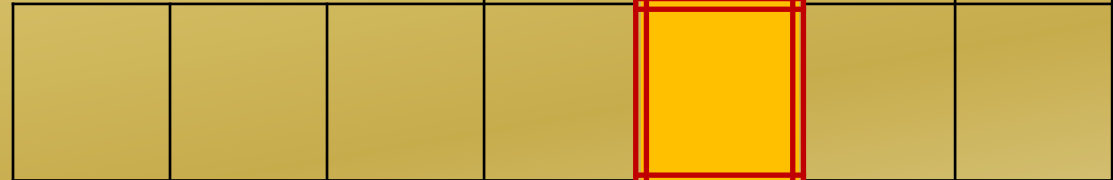
2.

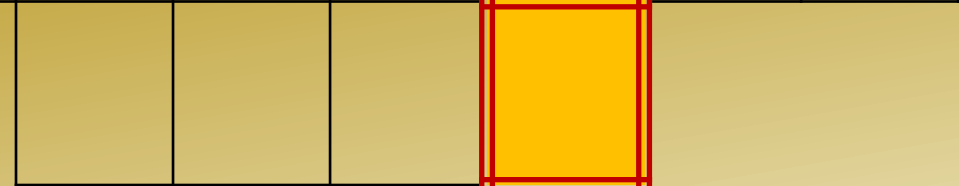
3.

4.

5.

1.

hasło: _ _ _ _ _

POMOC DYDAKTYCZNA KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI JĘZYKOWEJ - „Ż”, „RZ”, klasa II

Cel ogólny:

- zapoznanie uczniów z wyglądem litery „ż” i „rz”: pisanej – drukowanej, małej – wielkiej

Cele operacyjne:

Uczeń:

- potrafi odczytać hasło z rebusu i krzyżówki,
- potrafi wybrzmiewać literkę „ż”,
- potrafi wymienić w wyrazie głoski i litery,
- potrafi poprawnie zapisać małą i wielką literę „ż” i „rz”,
- potrafi wskazać literę „ż” i „rz” w tekście drukowanym (w podręczniku) oraz w tekście pisanym (na tablicy),
- wie, że istnieje dwuznak, który brzmi taka samo jak „ż”,
- potrafi wyszukać wyrazy z głoską „ż” i „rz”,
- swobodnie wykonuje postawione przed nim zadania,
- doskonali umiejętność spostrzegania,
- rozwija wyobraźnię,
- czyta i rozumie prosty, krótki tekst.

Pomoce dydaktyczne:

- I. słownik ortograficzny, rozsypanka literowa, rebusy, wiersz „Żyrafa” Jana Brzechwy, tekst „Żabie życie” D. Graj, karteczki do poprawienia wyrazów „rz” i „ż”, krzyżówka, planszowa gra dydaktyczna sprawdzająca znajomość ortografii

II. W programie Microsoft PowerPoint:

- 1) Uczeń za pomocą lewego przycisku myszy układa zdania z podanych wyrazów.
- 2) Uczeń za pomocą lewego przycisku myszy dopasowuje wyrazy do obrazka.
- 3) Rozsypanka literowa: nauczyciel rozdaje uczniom w kopertach rozsypankę literową. Zadaniem uczniów jest ułożyć z rozsypanki literowej wyrazy. W razie problemów uczniów, służyć pomocą będą ilustracje.
- 4) Rebusy – uczeń za pomocą lewego przycisku myszy w ramce wpisuje brakujące litery, a następnie odczytuje hasło.
- 5) Krzyżówka - uczeń za pomocą lewego przycisku myszy w ramce wpisuje brakujące litery, a następnie odczytuje hasło w kolorowej ramce.

III. Wierszyki z wykorzystywaniem głosek „rz” i „ż”

Samodzielne czytanie po cichu tekstu pt. „Żyrafa” Jana Brzechwy.

Czytanie głośne tekstu poszczególne uczniów.

Odczytywanie tekstu przez prowadzącą.

Wyszukiwanie i podkreślanie w tekście wyrazów z:

- ż, Ż,
- rz, Rz.

„Żyrafa”

Żyrafa tym głównie żyje,
Że w górę wyciąga szyję.
A ja zazdroścę żyrafie,
Bo tak nie potrafię.
Pozwólcie przedstawić sobie:

Pan żubr we własnej osobie.
No, pokaż się żubrze. Zróbże
Minę uprzejmą, żubrze.

Praca z tekstem:

- wyszukiwanie i podkreślanie w tekście wyrazów z ż, Ż.
- pytania do tekstu:
 - jakiego koloru są żaby?
 - co robią żaby w dzień?
 - co w nocy robią żabki?
 - co jedzą żabki?
 - gdzie żaby mieszkają?
 - dlaczego żaby boją się bocianów?

Żabie życie

Zielonym żabkom w stawie,
życie płynie ciekawie,
łapią pyszne owady
na śniadania i obiady.

A kiedy jest pogoda,
biorą udział w zawodach.
Pływają w stawie „żabką”
i skaczą ponad kładką.
A kiedy zmrok zapada,
każda żabka rada,
że zaraz czas nastanie
na nocne rechotanie.

Miałyby więc żabki,
żywot wprost wspaniały.
Gdyby jeszcze tylko...
boćki nie istniały.

IV. Planszowa gra dydaktyczna sprawdzająca znajomość ortografii

W załączniku następujących plikach o tym samym tytule:

- „karty do gry dydaktycznej”,
- „planszowa gra ortograficzna – instrukcja”.
- „plansza”

V. Karteczki do poprawienia wyrazów „rz” i „ż”,

Uczniowie otrzymują karteczki do poprawienia wyrazów „rz” i „ż”. Ich zadaniem jest podkreślić prawidłową pisownię wyrazów.

żóbr czy żubr?

bórza czy burza?

brzoza czy bzoza?

żółw czy żuław?

łyrzwy czy łyżwy?

nietoperz czy nietopeż?

orzecch czy ozech?

wachlarz czy wachlaż?

kucharz czy kuchaż?

węgorz czy węgoż?

męrczyzna czy mężczyzna?

łyrzka czy łyżka?

rzarówka czy żarówka?

rzyrafa czy żyrafa?

rorzek czy rożek?

a A, m M, l L, o O, t T, u U, i I, d D, y, k K, g G, e E, n N, b B, s S, p P, z Z, r R, c C, w W, f F, j J, ł Ł, ą, ż Ż, h H, ę, ó Ó, sz Sz, ń, ś Ś, cz Cz, ź Ż, ć Ć, dz Dz, ci Ci, si Si, ch Ch, zi Zi, ni Ni, dzi Dzi, rz Rz, dź Dź, dż Dż.

POMOC DYDAKTYCZNA KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI JĘZYKOWEJ - „U”, „Ó”, klasa II

Cel ogólny:

- zapoznanie uczniów z wyglądem litery „ó” i „u”: pisanej – drukowanej, małej – wielkiej

Cele operacyjne:

Uczeń:

- potrafi odczytać hasło z rebusu i krzyżówki,
- potrafi wybrzmiewać literkę „u”,
- potrafi wymienić w wyrazie głoski i litery,
- potrafi poprawnie zapisać małą i wielką literę „ó” i „u”,
- potrafi wskazać literę „u” i „ó” w tekście drukowanym (w podręczniku) oraz w tekście pisanym (na tablicy),
- potrafi wyszukać wyrazy z głoską „ó” i „u”,
- swobodnie wykonuje postawione przed nim zadania,
- doskonali umiejętność spostrzegania,
- rozwija wyobraźnię,
- czyta i rozumie prosty, krótki tekst.

Pomoce dydaktyczne:

I. słownik ortograficzny, rebusy, zagadki, karteczki do wstawienia brakujących wyrazów „ó” i „u”, krzyżówka

II. W programie Microsoft PowerPoint:

- 1) Uczeń za pomocą lewego przycisku myszy uzupełnia wyrazy, wstawiając brakujące litery.
- 2) Uczeń za pomocą lewego przycisku myszy dopasowuje wyrazy do obrazka.
- 3) Rebusy – uczeń za pomocą lewego przycisku myszy w ramce wpisuje brakujące litery, a następnie odczytuje hasło.
- 4) Krzyżówka - uczeń za pomocą lewego przycisku myszy w ramce wpisuje brakujące litery, a następnie odczytuje hasło w kolorowej ramce.
- 5) Zasady pisowni wyrazów z „ó”

III. Zagadki z wykorzystaniem głosek „u” i „ó”

Samodzielne czytanie po cichu zagadki

Czytanie głośne tekstu poszczególnych uczniów.

Odczytywanie i odgadywanie zagadki przez prowadzącą.

Wyszukiwanie i podkreślanie w tekście wyrazów z:

- „ó, „Ó”, „u”, „U”

*Lepi gniazdko z błota
pod dachu okapem.
Poluje na muchy,
ale tylko latem*

.....

*Najpierw ją sadzono,
potem ją zbierano.
W beczkach
na obiad podano.*

Zestaw ćwiczeń ortograficznych dla klasy III

"Pory roku w szkole"

JESIEN

1. Wyszukaj w tekście wyrazy według podanej w tabeli zasady ortograficznej i wpisz je w odpowiednie miejsce.

Późna jesień.

Już dawno pożegnaliśmy lato. W przyrodzie zaszły wielkie zmiany. Żółta jesień zmieniła swe piękne barwy na szare i brązowe. Gwałtowne wiatry zdmuchnęły z drzew i krzewów ostatnie różnokolorowe liście. Dni są coraz krótsze, a wieczory dłuższe. Często padają deszcze i tworzą się kałuże. Umilkły śpiewy ptaków. Tylko tu i tam obok domów ćwierkają głośno wróble. Późna jesień to najsmutniejsza pora roku.

Końcówka- ów	Rz- spółgłoskach	po Zmiękczenie przez "i" przed samogłoską	Wyrazy, których pisownię musimy zapamiętać

2. Uzupełnij brakujące litery w wyrazach, a następnie wstaw je do tekstu w odpowiedniej formie.

o__ ech wiewi__rka ż__łty k__ewy __oładź p__yglądać g__ra ja__ębina

Zosia bardzo lubi jesienne spacerować po parku. _____ się drzewom i _____, gdzie mienia się różne kolory liści. Piękne są _____ brzozy i złote klony. Na brązowych dębach wiszą _____. Czerwienią się _____ i głóg. Żuki ukrywają się pod _____ liści, a _____ gromadzą _____ na zimę.

3. Ułóż zagadki, których rozwiązaniem będą wyrazy: wiewiórka, niedźwiedź, krzew, orzech.

4. Podane (dyktowane) wyrazy wpisz w odpowiednie miejsce w tabeli.

ó	u	h	ch	ż	rz

chmury, kałuża, chłód, wróble, halny, wrzos, drzewo, krzew, żaba, mżawka

ZIMA

1. Wyszukaj w tekście wyrazy według podanej w tabeli zasady ortograficznej i wpisz je w odpowiednie miejsce.

Wkrótce

zima.

Jest grudzień. Wkrótce przyjdzie kalendarzowa zima. Na dworze już prószy śnieg i mróz maluje na szybach baśniowy świat. Dzieci ślizgają się i zjeżdżają z górki na sankach i nartach. Maluchy lepią bałwana. Zwierzętom dokucza chłód i głód. Ziębnięte ptaki często zaglądają do ptasiej stołówki. Robią straszny hałas i harmider. Czekają na pożywienie. Uczniowie klasy trzeciej pamiętają o skrzydlatych przyjaciółach. Zraz wsypią im różne nasiona.

Wymiana "ó" na "o"	"rz" spółgłoskach	po	Zmiękczenie przez "i" przed samogłoską	Wyrazy, których pisownię musimy zapamiętać

2. Uzupełnij brakujące litery w wyrazach, a następnie wstaw je do tekstu w odpowiedniej formie.

p__episać le__ec ksią__ka zapa__yc ł__zko p__ychodzić __erbata leka__
__orować

Tomek zapomniał, że _____ już zima. Ubrał się nieodpowiednio i _____. Teraz ma gorączkę, katar i kaszel. _____ mu lekarstwa i kazał _____ w _____ przez kilka dni. Gdy chłopiec poczuł się lepiej, czytał ulubioną _____ i malował do niej ilustracje. W czasie _____ odwiedzili go koledzy z klasy. Mama Tomka _____ im _____ i poczęstowała _____ herbatnikami.

3. Ułóż zagadki, których rozwiązaniem będą wyrazy: pielęgniarz, lekarz, aptekarz, weterynarz.

4. Podane (dyktowane) wyrazy wpisz w odpowiednie miejsce w tabeli.

ó	u	h	ch	rz	ż

grudzień, dokucza, znajduje, mróz, lód, chłód, głód, hałas, harmider, herbata, okruszki,

kalendarz, przyjaciele, zwierzęta, pożywienie różne, łyżwy

WIOSNA

1. Wyszukaj w tekście wyrazy według podanej w tabeli zasady ortograficznej i wpisz je w odpowiednie miejsce.

Wczesna wiosna.

Przyszła do nas wiosna. Słońce ogrzewa ziemię. Trawniki pokryły się świeżą zieloną trawą. Kwitną wiosenne kwiaty: zawilce, krokusy, przebiśniegi. Wkrótce wrócą do nas jaskółki i bociany, a w górze brzęczeć będą pszczołki.

Wymiana "ó" na "o" lub "a"	"rz" spółgłoskach	po	Zmiękczenia przez "i" przed samogłoską	Wyrazy, których pisownię musimy zapamiętać

2. Uzupełnij brakujące litery w wyrazach, a następnie wstaw je do tekstu w odpowiedniej formie.

obserw__je zwiast__ny g__ać d__ewa k__ewy zauwa__ać za__odzące p__ebiśnieg

Dzieci wybrały się na wycieczkę do lasu. Szukają _____ wiosny. _____ zmiany _____ w przyrodzie. _____ pierwsze pąki na _____ i _____ wychodzą spod śniegu. Słońce coraz mocniej _____ Ptaki _____ śpiewają _____ radośnie.

3. Ułóż zagadki, których rozwiązaniem będą wyrazy: jaskółka, słowik, wróbel, żonkil

4. Podane (dyktowane) wyrazy wpisz w odpowiednie miejsce w tabeli.

ó	u	h	ch	rz	ż

szukać, ujrzeć, jaskółka, wróbel, żonkil, ścieżka, przygrzewa, wietrzyk, przechadzka, humor,

HASŁO PODSUMOWUJACE ĆWICZENIA ORTOGRAFICZNE

Ułóż podane wyrazy według kolejności alfabetycznej, właściwie ułożone utworzą hasło.

CEBULA
JE
DZWONEK
STRA
OŁÓWEK
O

CZOSNEK
STE
KINO
ŻNI
SANKI
RTO

DRZEWO
ŚMY
ŁAWKA
KA
TRAWA
GRA

1
MAK
MI
WOREK
FII